

Číslo: 8040/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 20. 11. 2023 do 21. 11. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Veselé Hviezdičky, Čínska 24, Košice	
Zriaďovateľ	Veselá Hviezdička, o. z.

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Katarína Zaujecová, riaditeľka zariadenia predprimárneho vzdelávania

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 8040/2023-2024 zo dňa 13. 11. 2023 **inšpekciu vykonala:**

Mgr. Viera Kaščáková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v zariadeniach predprimárneho vzdelávania

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v zariadení predprimárneho vzdelávania (ZPV), v ktorom 1 kvalifikovaná osoba zabezpečovala v samostatnej triede celodennú edukáciu 6 deťom plniacim povinné predprimárne vzdelávanie (PPV). Z nich žiadne nepokračovalo v plnení PPV, nemalo diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby ani nebolo bez trvalého pobytu v Slovenskej republike.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 VÝCHOVNO-VZDELÁVACIA ČINNOSTI DETÍ V PPV

Učenie sa detí

Výchovno-vzdelávacia činnosť bola pozorovaná počas dopoludňajšieho výučbového bloku a odpočinku. Charakterizovala ju pokojná priateľská atmosféra umocnená partnerským prístupom učiteľky ku všetkým deťom, s akceptáciou ich učebného potenciálu i aktuálnych potrieb. V zhode s edukačnými stratégiami naformulovanými v programe PPV, v učebnom procese prevažovala hra, skúsenostné/zážitkové učenie i princípy Montessori pedagogiky. Dosahovaniu vytýčených edukačných zámerov prelínajúcich sa z viacerých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP) učiteľka napomáhala ich zrozumiteľnou komunikáciou deťom a prispôsobením činností i učebných problémov tak, aby ich mali možnosť všetci zvládnuť a zároveň zažiť pocit

osobného úspechu. Priebežne im poskytovala spätnú väzbu, usmerňovala k správne konaniu a oceňovala ich aktuálne výkony. Deti v súlade s témou týždňa (Moje zdravie) si aktívne a so záujmom osvojovali nové vedomosti, porovnávali a dopĺňali ich o informácie získané z rodinného prostredia či na základe vlastnej skúsenosti. Orientovali sa v časových súvislostiach dňa, týždňa, mesiaca i roka a využívajúc poznatky nadobudnuté na krúžku anglického jazyka ich pomenovali nielen v slovenskom, ale aj cudzom jazyku. Vedeli, koľko majú rokov a kedy sa narodili, poznali miesto bydliska, členov svojej rodiny aj ich povolanie. Uplatňujúc kritické myslenie určovali faktory ovplyvňujúce ľudské zdravie, zdôvodnili význam racionálnej stravy, pitného režimu alebo spánku, triedili jednotlivé potraviny na zdraviu prospešné či škodlivé. Matematické spôsobilosti deti preukázali pri určovaní geometrických tvarov, farieb, identifikácií a priradovaní číslíc (daný dátum), počítaní objektov v obore minimálne do 20 aj pri vyhľadávaní zhodného tvaru (puzzle písmená). Pri fiktívnom nakupovaní tovaru podľa určených pravidiel mali predstavu o hodnote peňazí a uplatnili základy finančnej gramotnosti. Digitálne technológie využité neboli, charakter riešených úloh si to nevyžadoval. Deti zručne manipulovali s im ponúkanými, či podľa záujmu volenými hračkami, učebnými aj športovými pomôckami (golfové palice) i predmetmi dennej potreby. Uplatňujúc vizuálno-motorickú koordináciu náležite vystrihovali obrázky s ojedinele nesprávnym držaním nožníc a podľa slovných pokynov ich lepili na vyznačenú plochu výkresu. V zmysle princípov Montessori pedagogiky sa iniciatívne podieľali na aktivitách praktického života vrátane prípravy stolovania, rozkladania a skladania ležadIEL či upratovania svojho okolia (ukladanie hračiek, riadu, zametanie terasy a ďalšie). Boli samostatné v činnostiach sebaobslužného charakteru, zvládali hygienické úkony. Pri kreslení zaujímali správnu telesnú schému, vhodne držali kresliaci nástroj a vyvíjali ním primeranú intenzitu tlaku na pracovný list náležitého formátu (A4). Počas všetkých pozorovaných činností deti preukazovali rozvinuté komunikačné zručnosti. Uplatňujúc zaužívané konvencie nadväzovali rozhovor k danému kontextu, uvažovali nahlas, zmysluplne a argumentačne odpovedali na učiteľkou zväčša otvorené otázky či vecne formulovali vlastné. Používali pri tom spisovnú podobu slovenského jazyka a aplikovali všetky slovné druhy, ojedinele v nesprávne vyskloňovanom tvare, čo učiteľka vhodne korigovala. Deti sa zaujímali o písaný text, porozumeli explicitnému i implicitnému významu rozprávky čítanej pred odpočinkom. Identifikovali číslice i väčšinu písmen abecedy, určovali slová, ktoré nimi začínajú a podpísali sa tlačným písmom na svoj výkres, čo svedčilo o ich predčitateľskej gramotnosti. K rozvoju pohybovej spôsobilosti detí napomáhali činnosti realizované v interiéri aj exteriéri. V rámci zdravotného cvičenia zväčša ovládali techniku vykonávania základných lokomočných pohybov (chôdza, beh), zmenou smeru pohotovo reagovali na zvukový signál (tamburína), podľa slovných i grafických (kresba na stene) pokynov správne zaujímali rôzne polohy aj postoje a zotrvali v nich požadovaný čas. Korektné vykonávali cvičebné úkony na základe motorického vzoru učiteľky, ktorá ich prepájala s dychovými a uvoľňujúcimi cvičeniami a sporadicky označovala telovýchovnou terminológiou. Pri predvádzaní cvičení rovesníkom deti uplatnili vlastnú kinetickú tvorivosť. S asistenciou učiteľky sa obratne pohybovali na lezeckej stene, počas pobytu vonku bez problémov zvládli chôdzu po schodoch alebo nerovnom teréne a bezpečne jazdili na odrážadlách. Všetci poznali význam pohybu pre svoje zdravie, uvádzali príklady osobných telovýchovných aktivít i pocity, ktoré pri tom prežívajú. V kolektíve sa správali podľa dohodnutých pravidiel, vzájomne sa rešpektovali či radili si. Počas spoločnej vychádzky dohliadali na mladších kamarátov a pomáhali im zvládnuť náročnejšie situácie. Vlastné emócie, postoje a názory deti interpretovali zrozumiteľne verbálne aj prostredníctvom smajlíkov, spontánne komentovali väčšinu vykonávaných aktivít. Výsledky svojej alebo

kamarátovej činnosti nehodnotili, neboli k tomu učiteľkou iniciované. Rovnako nebolo ňou uskutočnené sumárne hodnotenie dosiahnutých zámerov a výkonov detí.

1.2.2 PODMIENKY ZABEZPEČUJÚCE PPV

Výchova a vzdelávanie detí plniacich PPV boli realizované podľa programu PPV „Veselá Hviezdička“, vypracovaného v zmysle princípov a cieľov školského zákona i ŠVP. Deklarovaný rozvoj kľúčových kompetencií detí a ich všestrannú prípravu na plnenie požiadaviek primárneho vzdelávania s akcentom na pohybovú gramotnosť, zdravý životný štýl i aplikáciu prvkov Montessori pedagogiky ZPV dosahovalo prostredníctvom zadaných edukačných stratégií. Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy ŠVP.

Vnútorne priestory boli funkčne členené a prispôbené potrebám i učebným požiadavkám jedincov v PPV. Spoločne s ostatnými deťmi im boli k dispozícii 3 priestorové esteticky usporiadané miestnosti, kde sa schádzali a rozchádzali, realizovali spontánne či krúžkové činnosti. Spoločná bola aj šatňa vybavená lavičkami i detskými skrinkami označenými ich fotografiami, kúpeľňa a sociálne zariadenie. Trieda, v ktorej prebiehala výchovno-vzdelávacia činnosť detí plniacich PPV bola rozdelená na časť s hrovými kútikmi s im dostupnými hračkami i kreatívnym materiálom (vrátane Montessori svojpomocne zhotovených pomôcok), ktorú učiteľka priebežne obmieňala. Pracovnú časť tvoril veľký stôl a stoličky k realizácii výtvarných či pracovných činností alebo k stravovaniu detí. Voľná plocha s kobercom slúžila k pohybovým aktivitám a po rozložení ležadiel k ich odpočinku. Súčasťou triedy bola lezecká stena a rebriny, magnetická tabuľa, dataprojektor, ktorý podľa riaditeľky využívali na prezentáciu učebného obsahu, hudobné nástroje aj detská krásna či náučná literatúra v printovej podobe. Obrazový materiál, písmená a grafický záznam telovýchovných polôh na stenách napomáhali rozvoju predčitateľskej gramotnosti detí. Zariadenie disponovalo tiež bábkami a kostýmami k činnostiam dramatického charakteru, pomôckami na bádanie či skúmanie, ďalšími druhmi telovýchovného náradia aj náčinia i tlačiarňou umožňujúcou prípravu tematických pracovných listov. V jeho vybavení absentovali digitálne technológie okrem notebooku využívaného riaditeľkou prevažne na administratívne účely. Oplotený školský dvor (spoločný so štátnou materskou školou) tvorila zatrávnená plocha s pevne osadeným telovýchovným náradím, detskými atrakciami a pieskoviskom, ku ktorému mali vo vybavení aj rôzne druhy hračiek či pracovného náradia. Podľa charakteru počasia deti k pohybovým (bicyklovanie, kolobežkovanie) a ďalším sezónnym aktivitám (hry s vodou) využívali spevnenú plochu krytej terasy prislúchajúcu k danej triede. Riaditeľka v súlade so zameraním ZPV potvrdila podporu pohybovej gramotnosti detí a zdravého životného štýlu častým využívaním prírodného prostredia blízkeho lesa, realizáciou saunovania, krúžkovej činnosti (joga, gymnastika) i športových výcvikov (plavecký, korčuliarsky).

Ku kontrole predložená dokumentácia vzťahujúca sa k PPV preukázala jej vedenie v súlade s aktuálnym právnym stavom. Denný poriadok bol zostavený s ohľadom na potreby detí, vytváral priestor pre vykonávanie spontánnych a zámerných činností aj tých, ktoré súviseli so životosprávou. Počas realizácie odpočinku, ktorého súčasťou boli literárne a hudobné chvíľky alebo rozhovory, učiteľka zohľadňovala individuálnu potrebu spánku jednotlivcov s možnou alternatívou pokojných aktivít.

V súlade so zameraním ZPV si riaditeľka zabezpečujúca edukáciu detí v PPV prehĺbovala svoje profesijné kompetencie v oblasti Montessori pedagogiky a muzikoterapie. Portfóliá detí tvorili pracovné zošity a listy orientované na rozvoj ich grafomotorických spôsobilostí aj fixáciu osvojených poznatkov. Výtvarné či pracovné výtvary neboli ich súčasťou, riaditeľka ich využívala pri dennom prezentovaní pokrokov detí ich zákonným zástupcom. Záznamy z diagnostikovania boli pre ňu východiskom k plánovaniu výchovno-vzdelávacieho procesu

a k zaisteniu diferenciacie edukačných úloh. V informačnom dotazníku i rozhovore uviedla, že ako vedúci zamestnanec ZPV sa zaujíma o učenie sa detí a ich prípravu na plnenie požiadaviek primárneho vzdelávania, k čomu pozitívne prispieva aj spolupráca s externým psychológom.

1.3 INÉ ZISTENIA

Neboli zaznamenané.

2 ZÁVERY

Pozorovaný učebný proces sa vyznačoval priaznivou klímou, ktorú učiteľka umocňovala partnerským prístupom ku všetkým deťom aj podporou ich autonómie v zmysle princípov Montessori. Zreteľne im komunikovala zadania úloh, poskytovala efektívne učebné pomôcky a priebežným hodnotením udržiavala ich záujem i aktivitu. Deti preukazovali kompetenciu učiť sa z rôznych zdrojov, kriticky a tvorivo riešiť problémy a zároveň vyjadrovať vlastné názory či aktuálne emocionálne naladenie. Najvýraznejšie sa to prejavilo v aplikácií komunikačných spôsobilostí vrátane predčitateľskej gramotnosti aj zručností praktického rázu. Pohybové schopnosti uplatnili v náležitom vykonávaní základných lokomócií, postojov a polôh alebo pri jazde na detských odrážadlách. Správali sa priateľsky k rovesníkom aj mladším kamarátom, vzájomne si pomáhali a radili. Nedostatky boli zistené v realizácii sumárneho hodnotenia činností i výkonov detí učiteľkou aj v podpore ich hodnotiacich a sebahodnotiacich kompetencií.

Program PPV, podľa ktorého boli realizované výchova a vzdelávanie, bol vypracovaný v súlade so školským zákonom i ŠVP. V ňom deklarované zameranie s preferenciou prvkov Montessori pedagogiky, zážitkového a skúsenostného učenia bolo aplikované do praktických činností. Celodennú edukáciu detí plniacich PPV zabezpečovala kvalifikovaná osoba spĺňajúca predpoklady na výkon pracovnej činnosti učiteľa materskej školy. Interiér aj exteriér bol prispôsobený potrebám i záujmom detí v PPV, umožňoval realizáciu rôznorodých zámerných či spontánnych aktivít. Využívanie dostupného materiálo-technického vybavenia napomáhalo plneniu obsahu jednotlivých vzdelávacích oblastí i dosahovaniu vlastných cieľov. Zlepšenie si vyžaduje jeho doplnenie o informačno-komunikačné technológie k podpore digitálnej gramotnosti detí.

SILNÉ STRÁNKY

- podpora samostatnosti detí v zmysle princípov Montessori pedagogiky, preukazovanie ich rozvinutých učebných, komunikačných, pracovných, pohybových i sociálnych kompetencií.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- realizácia sumárneho hodnotenia činností vo vzťahu k dosiahnutiu edukačných zámerov i individuálnych výkonov detí s ohľadom na ich možnosti a schopnosti, podpora rozvoja ich hodnotiacich aj sebahodnotiacich spôsobilostí;
- vybavenie zariadenia digitálnymi technológiami.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

odporúča

- realizovať záverečné hodnotenie výchovno-vzdelávacích činností s ohľadom na dosiahnuté edukačné zámery, učebné možnosti i individuálne pokroky detí a podporovať ich hodnotiace aj sebahodnotiace kompetencie;
- doplniť materiálo-technické vybavenie o digitálne technológie.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. program PPV „Veselá Hviezdička“;
2. triedna kniha;
3. osobný spis dieťaťa;
4. doklady o prijatí detí na PPV;
5. sled foriem denných činností;
6. doklady o vzdelaní osoby zabezpečujúcej PPV;
7. diagnostické záznamy detí.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Viera Kaščáková

Dňa: 11. 12. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

Mgr. Viera Kaščáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Katarína Zaujecová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 15. 12. 2023 v Košiciach:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

Mgr. Viera Kaščáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Katarína Zaujecová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Katarína Zaujecová, riaditeľka ZPV

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Viera Kaščáková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti